

Arbejdsprogram for Arktis 2024

Opgave

Tidsfrist

ID nr.	Indsatsområde [Tovholder bedes indsætte valgmuligheder relevant for egen aftale, se vejledning]	Titel	Kort beskrivelse (inkl. Formål, politisk baggrund og indhold)	Ydelseskategori [Vælg på listen - når du står i feltet]	Leverance [Vælg på listen - når du står i feltet. Eller tilføj muligheder jf. vejledningen] (se evt. fanen)	MIM/FVMs frist for bestilling [vælg måned på liste - når du står i feltet]	Universitet - forventet frist for leverance [vælg måned på listen - når du står i feltet]
1a	Arktisk natur og miljø	<p>"Buffer"</p> <p>Ikke på anden vis med MIM særskilt aftalt og finansieret ad hoc-deltagelse i eller andet fagligt bidrag til nationalt og internationalt miljø- og natursamarbejde; ad hoc rådgivning om miljø og natur, og om klimapåvirkninger, -ændringer og -effekter relateret til særskilt finansierede aftaler om AU deltagelse i faglige ekspertgrupper under Arktis Råd; ad hoc rådgivning til MIM om råstofrelaterede spørgsmål, herunder olieeftersforskning og -indvinding på land og til havs. Rammen kan efter forudgående aftale med MST fordeles på APs øvrige opgaver.</p>	<p>Der er behov for på ad hoc plan at kunne trække på AUs faglige viden i ekspertgrupper eller som deltager sammen med MST i nationale og internationale møder, hvor der ikke er indgået andre særskilte aftaler om bidrag; AU deltager med finansiering fra anden side periodevist i en række af Arktisk Råds faglige ekspertgrupper. Det drejer sig bl.a. om ekspert-grupper under - AMAP (kontaminanter), - PAME (havmiljø, MPA m.m.) – CAFF/CBMP (flora, fauna, økosystemer, biodiversitet) - EGBCM (sod, SLCP) samt AC-task forces.</p> <p>Rammer for opgaver kan være fastlagt i særskilte aftaler; Kompetencen for råstofområdet er overdraget til Grønland, men MIM skal i internationale sammenhænge kunne redegøre for forholdene i hele riget</p>	Rådgivning	Løbende Dialog	Løbende	Løbende

1b	Arktisk natur og miljø	OECM i Arktis, herunder Grønland	<p>I Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME (Protection of the Arctic Marine Environment) fortsætter arbejdet i ekspertgruppen for marine beskyttede områder med projektet om OECM (Other Effective Conservation Measures), på dansk andre forvaltningsforanstaltninger, der linker direkte til de enkelte landes identifikation af OECM, herunder i Grønland. Projektet bygger på Biodiversitetskonventionen (CBD)'s beslutning om OECM'er og arbejdet vil ske med udgangspunkt i CBD's kriterier fra CBD beslutning 14/8, samt en række organisationers vejledninger, som er baseret på workshops, herunder i ICES (International Council for Exploration of the Sea) og HELCOM (havmiljø-konventionen for Østersøen), om udpegning af OECM.</p> <p>Formålet med denne opgave er, at DCE fortætter bidraget til at lede det faglige arbejdet i arbejdsgruppen PAME om OECM sammen med eksperter fra USA og Canada og bidrager med eksempler fra Grønland. Desuden er formålet at DCE deltager i ekspertgruppens relaterede arbejde, hvor der i 2024 vil blive behov for input til en opdatering af PAME's "MPA Framework Report", som beskriver rammerne for de arktiske landes arbejde med MPA (marine protected areas).</p> <p>I 2024 forventes det, at DCE skal bidrage med følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordinere og lede projektmøder mellem de ledende lande, samt den tilknyttede ekspertgruppe. • Færdiggøre oversigtskapitler om OECM og udarbejde kapitel i rapporten om eksempler på MPA og OECM i Grønland. • Bidrage til at planlægge og afholde en international ekspertworkshop, der har været planlagt som en del af projektet. Der er opnået medfinansiering til at afholde denne workshop fra Nordisk Ministerråd. • Bidrager til at rapporten foreligger som udkast til godkendelse. • Bidrager med input til PAME "MPA framework" efter nærmere aftale. 	Rådgivning	Vidensyt ese	Løbende	Løbende
----	------------------------	----------------------------------	---	------------	-----------------	---------	---------

1c	Arktisk natur og miljø	Opdatering af PAME's vejledning om Ecosystem Approach (EA) - med mulige case-studies, samt relateret arbejde	<p>I Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME (Protection of the Arctic Marine Environment) er der udarbejdet en EA (Ecosystem Approach) vejledning med 6 elementer for at implementere en økosystembaseret forvaltning. PAME vedtog gennem sit arbejdsprogram for 2021 – 2023 at opdatere vejledningen, samt at udarbejde en vejledning for hvordan implementering af økosystembaseret forvaltning kan følges i de enkelte lande. Projektet kaldes "Revise the Ecosystem Approach Framework (EA) and develop a mechanism for following EA implementation in the Arctic LMEs", og inkluderer udarbejdelsen af en rapport, samt planlægning af en konference. Projektet er på grund af den strategiske pause i Arktisk Råd blevet forsinket, men er igangsat igen og løber frem til 2025.</p> <p>Formålet med opgaven er, at Rigsfællesskabet fortsat er aktiv i projektet og at DCE deltager som medforfatter på rapporten og i planlægningen af- og deltagelsen i en konference, der planlægges under det norske Arktisk Råds formandskab. Konferencen forventes afholdt i april 2024.</p> <p>Formålet er endvidere at DCE, som en del af arbejdet, bidrager til udarbejdelsen af en PAME rapport om det Centrale Arktiske Ocean, samt i arbejdet under ICES (International Council for Exploration of the Sea) og PAME om økologiske oversigter over det Centrale Arktiske Ocean og Grønlandshavet. Projektet og de parallelle aktiviteter beskriver komponenter og processer i økosystemet, opstiller økologiske mål, der definerer økosystemets bæredygtighed, vurderer økosystemets nuværende tilstand (Integrated Ecosystem Assessment), samt værdisætter kulturelle, sociale og økonomiske elementer.</p> <p>Det forventes at DCE i 2024 skal bidrage med følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsat lede et af kapitlerne i rapporten/ EA-vejledningen. • Deltage i projektgruppemøder i projektgruppen og i EA gruppen, og efter nærmere aftale bidrage til andre tekstafsnit til rapporten. • Deltage i relateret arbejde i forbindelse med en planlagt PAME rapport om det Centrale Arktiske Ocean. • Bidrage direkte til planlægning af- og deltagelse i den planlagte konference i Norge i april 2024. • Deltage i relateret arbejde i ICES/ PAME om det Centrale Arktiske Ocean, samt Grønlandshavet. 	Rådgivning	Rapport	Løbende	Løbende
1d	Arktisk natur og miljø	Bidrag til Styrkelse af Stockholmkonventionen og EU's kemikaliregulering via AMAP bidrag mm.	<p>Der har igennem mange år været høj politisk fokus på at overvåge den globale forurening i Arktis, som bidrager væsentlig til viden om grænseoverskridende forurening, især fra POP-stoffer, der transporteres over lange afstande. Data indsamles under AMAP Core og andre relaterede projekter, som modtager tilskud via Miljøstøtte til Arktis.</p> <p>Der ønskes som forberedelse til internationale møder (fx INC/OEWG/COP/POPRC) opdateret viden om stoffer baseret på data fra Arktis. Rådgivningen omfatter ny viden om stoffer, som kan forventes reguleret i EU eller globalt eller som allerede er reguleret, herunder nominering af stoffer under Stockholmkonventionen og arbejdet om effektiviteten af konventionen, skadelige kemikalier i plast ifm. etablering af en ny plastkonvention. Data skal desuden eventuelt bidrage i forbindelse med etablering af et nyt, globalt videnskabspolitisk panel om kemikalier, affald og forureningsforebyggelse. Desuden kan der evt. forventes et mindre bidrag til arbejdet under Minamatakonventionen.</p> <p>Der kan desuden forventes bidrag til et nyt arbejde under POPRC ved langtransport samt viden om stoffer, der er under vurdering i POPRC, herunder, mellemkædede klorparaffiner (MCCP), langkædede PFAS (C9-C21 PFCA) og chlorpyrifos. Og endelig kan eventuelle bidrag vedr. POP- og andre skadelige stoffer i plast (Additiver) forventes inkl. bidrag vedr. Chemicals of Emerging Arctic Concern (CEAC).</p>	Rådgivning	Notat	Løbende	Løbende

1e	Arktisk natur og miljø	Faglig støtte af andre prioriterede indsatser under Rigsfællesskabets formandskab i PAME	Rigsfællesskabet har i perioden 2023 – 2025 formandskabet i Arktisk Råds arbejdsgruppen PAME (Protection of the Marine Environment). Denne opgave vil bidrage med faglig og videnskabelig understøttelse af prioriterede indsatser under formandskabet. Projektet vil give input til arbejdet med en "Info Brief" om invasive arter, som er ledet af Finland. Derudover deltager DCE i to projekter om undervandsstøj. Endelig følger DCE efter nærmere aftale i samarbejdet mellem Arktisk Råds arbejdsgrupperne PAME og EPPR om miljøeffekter relateret til forskellige brændstoftyper.	Rådgivning	Andet	Løbende	Løbende
1f	Arktisk natur og miljø	Økologi, sårbarhed og mulig fremtidig forvaltning for Scoresbysundområdet	Som opfølgning på det arktiske miljøministermøde i 2010 har danske og grønlandske myndigheder arbejdet med at identificere sårbare marine områder i Grønland og belyse mulige forvaltningstiltag. Naalakkersuisut og den daværende miljøminister besluttede i maj 2011, at der skulle laves detaljerede analyser for tre områder: Disko Bugt og Store Hellefiskebanke (Vestgrønland), Nordvandet (Nordgrønland) og Scoresbysund (Østgrønland). På nuværende tidspunkt er der udarbejdet en detaljeret analyse for Disko Bugt og Store Hellefiskebanke og en for Nordvandet. For Østgrønland har Aarhus Universitet udarbejdet "Greenland Sea – an updated strategic environmental impact assessment of petroleum activities Scientific Report from DCE" og arbejder med et såkaldt "Netværksprojekt". Begge inkluderer viden om økologi, sårbarhed og mulig fremtidig forvaltning for Scoresbysundområdet. Der findes dog ikke en særskilt rapport for Scoresbysundområdet. Nærværende projekt vil munde ud i en særskilt rapport om økologi, sårbarhed og mulig fremtidig forvaltning for Scoresbysundområdet. Meget af denne viden findes allerede, hvorfor projektet primært vil stå for at samle denne viden. I relevant og muligt omfang vil ny viden og data søges indarbejdet i rapporten.	Rådgivning	Rapport	Løbende	December
2	Arktisk klima						
3a	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Råstofrelaterede miljøeffekter i Grønland	Rådgivningsydelse til Grønlands Selvstyre er fastlagt i særskilt aftale mellem Miljøstyrelsen for Råstoffer og Aarhus Universitet gældende årene 2020 – 2024 og er ikke omfattet af denne ydelsesaftale.	Rådgivning			
3b	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Akkrediteret kemisk forskningslaboratorium	Ifølge aftale mellem Grønlands Selvstyre og DCE driver DCE et akkrediteret kemisk forskningslaboratorium bl.a. fokuseret på forskning relateret til forurening fra minedrift. Laboratoriet er senest blevet udstyret med en Multi Collector Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometer (MC-ICP-MS) der kan måle Hg-isotoper.	Beredskab			
3c	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Oliespildsberedskab	Ifølge aftale mellem Grønlands Selvstyre og DCE har DCE udarbejdet operationelle oliespildsatlas for Grønlands vestkyst og østkyst og besidder en betydelig ekspertise om den miljømæssige effekt af metoder til oliespildsbekæmpelse.	Beredskab			
3d	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Strategisk miljøvurdering og Regional Baseline Assessment	Strategiske miljøvurderinger (SEIA) og Regionale Baseline Assessments (RBA) sikrer baselinedata og ny viden som basis for rådgivning til Grønlands Selvstyre samt forskning indenfor hhv. de arktiske marine økosystemer, kysten og de terrestriske økosystemer. Der er i 2021 gennemført en RBA for Sydgrønland og en RBA for Svartenhuk/Uummannaq. En RBA for Disko-Nuusuaq er under planlægning til gennemførelse i 2023-24.	Rådgivning			
3e	Miljø- og naturvurdering af råstofindvinding i Grønland	Opbygning af webgis med grønlandske natur- og miljødata	Understøtning af Grønlands Naturinstituts opbygning af webgis med natur og miljødata	Rådgivning			